

Minnesanteckningar

DnrM-2019-1803:2
2019-06-19

Elsa Hort
Telefon 026-17 96 11
e-post miljo@gavle.se

Tillsynsmöte med kommunal väghållare

Närvarande

Marie Grew	t.f. avdelningschef, Trafik och Tillstånd
Johan Larsson	gatuingenjör, Gata och Park
Elsa Hort	miljöinspektör, Miljöskydd
Andreas Norén	miljöinspektör, Miljöskydd

Syfte med mötet

Vid föregående möte (12/4) presenterade vi egenkontrollens grundläggande delar enligt miljöbalken och vad detta innebär för Gävle kommun som väghållare. Väghållaren bör lämpligen utgå från egenkontrollförordningen vilket innebär att väghållaren bör:

- dokumentera ansvarsfördelningen i miljöarbetet och utifrån krav i miljölagstiftningen
- identifiera risker/miljöpåverkan i verksamheten
- upprätta rutiner för fortlöpande kontroll (för att bland annat minimera sina risker)
- upprätta en kemikalieförteckning.

Vid detta möte berättade ni hur ni arbetar med egenkontroll enligt miljöbalken.

Genomgång av risker och miljöpåverkan

Trafikolyckor

En rutin saknas för trafikolyckor. Avtal finns med entreprenör (Alltransport i dagsläget) som ska sanera och att de ska ha viss utrustning tex för att samla upp föroreningar. Vid larm från räddningstjänsten kontaktas driftcentralen hos Gävle Energi.

Grundvattenskydd finns på vissa platser inom vattenskyddsområdet (bentonit eller annat material). Skydden är dokumenterade i GIS-kartan. Vid grävning och lagning av grundvattenskydd dokumenteras om det är gjort och hur det är gjort.

Upphandling

Kommunledningskontoret ställer miljökrav i upphandlingar och arbeten. Egenkontrollplaner, ISO-certifiering, kvalitets- och miljöplan efterfrågas. Stickprov tas för att kontrollera att avtal följs. Ni har ingen plan för när och hur stickproven tas, detta sker i mån av tid. Exempel på andra krav vid upphandling:

- fossilfri uppvärmning av asfalt i asfaltverken
- miljöklassning av fordon, t.ex. i vinterväghållningen
- saneringsutrustning ska finnas tillgängligt

Trafikbuller

Bullerkartläggning är utförd. Bullerberäkningar för boende görs när medborgare efterfrågar det (klagomål). 2021/2022 ska ny bullerkartläggning tas fram och året därpå ska handlingsplan för buller tas fram.

Vid klagomål på buller görs en beräkning som visar om bullret ligger i närheten av riktvärden. Vid befogat klagomål utifrån detta görs en mätning i bostaden som visar om riktvärdet överskrids. Vid överskridande kan fönsterbidrag delas ut. Fönsterbidraget är 3300 kr per glas och betalas ut efter att arbetet är gjort och om riktvärdena innehålls efter avslutat arbete. Årlig kostnad för fönsteråtgärder för kommunen är 200 000 per år enligt budget. Denna summa går inte alltid åt. Kommunen har inte sökt statsbidrag för att åtgärda buller, den möjligheten finns. Kommunala medel används inte för att skärma av uteplatser med bullerplank. Trafikverket står för hela kostnaden av fönsterbyte och entreprenad, till skillnad från kommunen.

Buller vid förskolor och skolor hanteras främst genom klagomål. Ni har inte gjort en analys utifrån bullerkartläggningen. Vid Solängsskolan planeras ett bullerplank vid ombyggnad för tillfället. Bullersituationen i nya områden ansvarar fysisk planering för.

Trafik och tillstånd ansvarar för skötseln och funktionen av bullervallen vid Gävle Bro. I övrigt är Trafikverket ansvariga för andra bullerplank och bullervallar i kommunen, dvs ansvarig att planken ska reducera bullret som avsett. Trafik och tillstånd är för vissa plank ansvarig för sidan av planket som inte vetter mot väg. Trafik och tillstånd är då inte ansvariga för att bullernivåerna ska klaras.

Bullervall Gävle Bro står inte färdig än. En inmätning har gjorts och en beräkning av hur mycket massor som behöver tillföras för att komma under bullerriktvärdena för alla berörda boende. Ni tar prover på lakvattnet pga att massor har lagts upp som kan vara förorenade. Bullerplanken är inlagda i bullerkartan (GIS) och vallar finns även men alla Trafikverkets vallar är inte med.

Vibrationer

Trafik och Tillstånd ansvarar för frågor om vibrationer från trafik på kommunala vägar. Gata och Park kan åtgärda problem vid beläggningsarbeten, brunnslock och annat underhåll. Trafik och Tillstånd beställer mätningar vid klagomål. Ingen handlingsplan är upprättad för att minska vibrationer.

Vibrationer kan inte beräknas, endast mätas. Mätningar är dyra och har endast gjorts i ett fåtal fall.

Riktvärdena för vibrationer överskrids för boende vid Lexe. Detta är ett tillsynsärende hos hälsoskydd. Åtgärder vid vibrationer:

- Minska tung trafik, dra om busslinjer t.ex.
- Sänka hastigheten.
- Lösa in fastigheter.

Hastigheten har sänkts till 30 km/h i detta ärende.

Luftkvalitet

Fast mätpunkt för luftkvalitet finns på Södra Kungsgatan. Fysisk planering beställer analys från Östra Sveriges Luftvårdsförbund. Tre tillfälliga mätningar gjordes utifrån kartläggning från luftvårdsförbundet vid ICA Söder, Södra Kungsgatan, Norra Rådmansgatan, Norra Kungsgatan och Staketgatan. Inga överskridanden i dessa punkter. Luftföroreningar låg i övre utvärderingströskeln för Södra Kungsgatan. Ambitionen är i ett långt perspektiv att uppnå de nationella miljömålen för luftkvalitet, men för detta skulle trafikflödet på Södra Kungsgatan behöva halveras. I centrumplanen finns luftåtgärder med och planer för mer plats för gång- och cykelvägar t.ex.

Gata och Park vattenbegiuter hårdgjorda ytor innan sandupptagning. Grusvägar dammbinds mha produkt baserat på tallolja.

Dagvatten

Gata och Park sköter underhåll av dagvattenbrunnar. Brunnarna töms regelbundet, en gång per år på vissa platser och två gånger per år på andra platser. Prov tas på uppsuget dagvatten som avfallsklassas därefter. Ni ansvarar även för skötselplaner för dagvattendammar, t.ex. tar sedimentprov och sanerar. Det finns dagvattendammar för en del ytor men långtifrån alla. Vissa kommunala vägar saltas. Inom vattenskyddsområde är ni restriktiva med saltning, men gator med busslinjer saltas även inom vattenskyddsområde. Saltning kombineras med sandning. Mängder salt och sand som används dokumenteras.

Tjärasfalt

Vi diskuterar vem som ansvarar för att GIS-lagret för tjärasfalt är uppdaterat. Informationen behöver ibland uppdateras efter arbeten av Gata och Park. Trafik och tillstånd är medvetna om tjärasfalt och att det kräver särskild hantering.

Snöupplag

Ett större snöupplag finns i Gävle hamn. Detta har vi regelbunden tillsyn på. Det kan bli aktuellt att flytta snöupplaget i och med att hamnen växer.

Biologisk mångfald

De invasiva arter som bekämpas är björnloka. Gata och Park ansvarar för detta och använder Round-up. Trimming av allmänna platser utförs av

sommarjobbare på stortorget i år, ej bekämpningsmedel. I ett fåtal vägkanter (bl.a. Upplandsleden) utförs väggkantsslätter för ökad biologisk mångfald.

Livsmiljö Gävle

Elsa Hort
Miljöinspektör

Andreas Norén
Miljöinspektör